

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Arte e Paisaxe		Código	630G03005
Titulación				
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónProxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Pérez Sanchez, Yolanda		Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es
Profesorado	Pérez Sanchez, Yolanda		Correo electrónico	yolanda.perez@udc.es
Web				
Descrición xeral	A materia Arte e Paisaxe divídese en dúas partes: - A primeira expón o concepto de paisaxe dende unha perspectiva histórico-estética, que abrangue a orixe e natureza da relación entre paisaxe e arquitectura na Antigüidade e a Idade Media, así como unha introdución á historia do xardín occidental, insistindo na súa dimensión social, simbólica e artística. - A segunda parte da materia céntrase na paisaxe como tema e obxecto da práctica artística, dende o comezo da súa representación na historia da arte occidental, ata a súa inclusión en diversos procesos creativos da arte contemporánea			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen - Sesión maxistral - Discusión dirixida - Exposición oral (computa na avaliación) - Proba práctica (computa na avaliación) - Traballos tutelados (con atención personalizada) (computa na avaliación) *Metodoloxías docentes que se modifican 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado - Correo electrónico: de luns a venres. De utilidade para facer consultas, solicitar titorías, resolver dúbidas e facer un seguimento de traballos supervisados. - Moodle: de luns a venres. Utilízase para a comunicación co grupo, así como para poñer a disposición dos estudantes material relativo ao seguimento das clases e para a entrega de tarefas. - Equipos: 1 sesión semanal para o avance de contidos teóricos na franxa horaria asignada á materia no calendario de clases da facultade. Outra sesión semanal en pequeno grupo (ata 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización do "traballo supervisado" e exposición oral. Esta dinámica permite un seguimento axustado ás necesidades de aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia. 4. Modificacións na avaliación Avaliación continua (50%), distribuída esta porcentaxe do seguinte xeito: - Traballos tutelados (25%) - Presentación oral (Equipos) (25%) Proba obxectiva (exame final, 50%): cuestionario mediante Microsoft Forms *Observacións de avaliación: REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA: 1. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase. 2. Realiza todas as actividades de avaliación continua (obrigatorio). 3. Entregar e presentar os traballos na data indicada. 4. A segunda oportunidade consistirá nunha proba obxectiva (exame), e nas probas de avaliación continua realizadas no período lectivo, e que non se poden repetir. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía - Non se realizarán cambios.
----------------------	---

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

CE39 - Coñecemento axeitado da historia xeral da paisaxe.	A39		
CE40 - Coñecemento axeitado da estética e da teoría e da historia das artes plásticas e das artes aplicadas.	A40		
CB1 - Que os estudantes demostraron posuír e comprender o coñecemento nunha área de estudo que parte da base do ensino secundario xeral e normalmente atópanse nun nivel que, aínda que está soportado por libros de texto avanzados, tamén inclúe algúns aspectos. o que implica coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo		B1	
CB2 - Que os alumnos saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación de xeito profesional e teñen as habilidades que se adoitan demostrar coa elaboración e defensa dos argumentos ea resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		B2	
CB3 - Que os alumnos teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (xeralmente dentro da súa área de estudo) para facer xuízos que inclúan unha reflexión sobre cuestións relevantes de índole social, científica ou ética.		B3	
B4 - Que os alumnos poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público especializado e non especializado		B4	
CB5 - Que os estudantes desenvolvan as destrezas de aprendizaxe necesarias para emprender estudos con alto nivel de autonomía		B5	
CG1 - Comprender o papel das belas artes, a historia e as teorías da paisaxe, así como as tecnoloxías e as ciencias humanas relacionadas con el.		B6	
CT1 - Expresarse correctamente, tanto oralmente como por escrito, nos idiomas oficiais da comunidade autónoma. Capacidade de análise e síntese. Capacidade de razoamento e argumentación. Capacidade de desenvolver e presentar un texto organizado e comprensible. Capacidade de facer unha exposición en público de forma clara, concisa e coherente.			C1
CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas. Habilidade na xestión das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC). Capacidade de obter información adecuada, diversa e actualizada. Uso de información bibliográfica e de Internet.			C2
CT3 - Desenvolver o exercicio da cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos ea perspectiva de xénero. Capacidade para traballar nun grupo e cubrir situacións problemáticas colectivamente.			C3
CT4 - Adquirir habilidades para a vida. e hábitos, rutinas e estilos de vida saudábeis			C4
CT5 - Estimular a capacidade de traballar en equipos interdisciplinarios ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento ambiental, económico, político e social sostible.			C5
CT6 - Capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades. identificar críticas, establecer prazos e cumprir con eles. Capacidade para traballar individualmente, cunha actitude autocrítica.			C6
CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e na cultura da sociedade.			C7
CT8 - Comprender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE TEMÁTICO 1: Paisaxe, arquitectura e xardín	TEMA 1: Sobre o concepto de paisaxe. A paisaxe como construción cultural TEMA 2: Arquitectura, representación e mito na Antigüidade. TEMA 3: Natureza, xardín e símbolo na Europa medieval TEMA 4: A Idade Moderna: contemplación e espectáculo TEMA 5: Novos paradigmas
BLOQUE TEMÁTICO 2: A paisaxe na historia da arte	TEMA 6: Sobre a representación da paisaxe na historia da arte occidental TEMA 7: Pintura paisaxística TEMA 8: O concepto de paisaxe no século XX. Land Art e site-specific TEMA 9: Depois da Land Art TEMA 10: Outras aproximacións artísticas á paisaxe: cinema, fotografía e arte sonora

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A39 A40 B3 B6 C3 C4 C7	45	0	45
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	2	0	2
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	20	15	35
Discusión dirixida	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6	12	0	12
Lecturas	A39 A40 B1 B3 B5 B6 C2 C4 C6 C7	8	8	16
Proba práctica	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6	2	5	7
Traballos tutelados	A40 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	15	15	30
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas de presentación oral complementadas con medios audiovisuais que facilitan a transmisión do coñecemento e facilitan a súa aprendizaxe
Proba obxectiva	Proba escrita que avaliará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de traballos estudados durante o curso e desenvolvemento de temas relacionados coa materia.
Presentación oral	Como complemento ás sesións maxistrais e para promover a aprendizaxe autónoma, o alumno realizará un breve traballo de investigación, baseado nun tema asignado pola profesora, que terán que expoñer na aula.
Discusión dirixida	Estas sesións dedicaranse ao estudo dos casos representativos dos contidos teóricos e ao debate sobre os temas propostos nas clases expositivas e nas lecturas dos textos seleccionados. A participación dos estudantes será promovida e valorada na avaliación final.
Lecturas	A lectura de textos seleccionados será fundamental nas discusións dirixidas
Proba práctica	Exercicio escrito sobre clases e lecturas: esta proba feita cara a metade do cuadrimestre ten como obxectivo consolidar a comprensión dos coñecementos adquiridos. Os estudantes deben facer uso da información facilitada durante as clases e dos datos extraídos da bibliografía recomendada
Traballos tutelados	Para promover a aprendizaxe autónoma, a clase organizarase en grupos de tres. Estes grupos deben traballar nun ou dous textos seleccionados polo profesor, en relación cos bloques temáticos da materia. O proceso e resultado deste traballo en grupo serán expostos na clase.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Titorización dos traballos de investigación que o alumnado debe expor na clase

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Proba práctica	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6	Exercicio escrito sobre a clases e lecturas: esta proba feita cara a metade do cuadrimestre ten como obxectivo consolidar a comprensión dos coñecementos adquiridos. Os estudantes deben facer uso da información facilitada durante as clases e dos datos extraídos da bibliografía recomendada.	10
Presentación oral	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C4 C6 C8	Presentación individual na clase dun traballo relacionado co programa, acordado ca profesora da materia	20
Proba obxectiva	A39 A40 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	Proba escrita que avaliará o coñecemento e comprensión do contido teórico e as súas aplicacións a través da análise de traballos estudados durante o curso e desenvolvemento de temas relacionados coa materia.	50
Traballos tutelados	A40 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	Para promover a aprendizaxe autónoma, a clase organizarase en grupos de tres. Estes grupos deben traballar nun ou dous textos seleccionados pola profesora, en relación cos bloques temáticos da materia. O proceso e resultado deste traballo en grupo serán expostos na clase.	20

Observacións avaliación

IMPORTANTE: O alumnado debe realizar todas as actividades de avaliación continua para superar o curso.

A segunda oportunidade constará dunha proba obxectiva (exame) e as calificacións obtidas nas probas de avaliación continua realizadas en periodo lectivo e que no poderán volver a repetirse.

Fontes de información

Bibliografía básica	- BARIDON, Michel (2008). Los jardines: paisajistas, jardineros, poetas. 3 volúmenes. (1: Antigüedad Extremo Oriente; 2: Islam, Edad Media, Renacimiento, Barroco; 3: s. XVIII- XX). Madrid: Abada - BERQUE, Agustín (2009). El pensamiento paisajero. Madrid: Biblioteca Nueva - JAKOB, Michael (2018). El jardín y las artes. Madrid: Siruela - LAURIE, Michael (1983). Introducción a la arquitectura del paisaje. Barcelona: Gustavo Gili - MADERUELO, Javier (2005). El paisaje. Génesis de un concepto. Madrid: Abada - MADERUELO, Javier (2007). Paisaje y Arte. Madrid: Abada - MADERUELO, Javier (2006). Paisaje y pensamiento. Madrid: Abada, Fundación Beulas - MILANI, Raffaele (2015). El arte del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva - NOGUÉ, Joan (2007). La construcción social del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva - ROGER, Alain (2007). Breve tratado del paisaje. Madrid: Biblioteca Nueva - STEENBERGEN, Clemens & REH, Wouter (2001). Arquitectura y paisaje. Barcelona: Gustavo Gili Bloque 1: BARIDON, Michel. Los jardines: paisajistas, jardineros, poetas. 3 volúmenes. (1: Antigüedad Extremo Oriente; 2: Islam, Edad Media, Renacimiento, Barroco; 3: s. XVIII- XX). Abada, Madrid, 2004- 2008 BERUETE, Santiago. Jardinosofía: una historia filosófica de los jardines. Turner, Madrid, 2016 BATLLE, Enric. El jardín de la metrópoli: del paisaje romántico al espacio libre para una ciudad sostenible. Gustavo Gili, Barcelona, 2011 CLÉMENT, Gilles. Manifiesto del Tercer paisaje, Gustavo Gili, Barcelona, 2007 FARIELLO, Francesco. La arquitectura de los jardines. De la Antigüedad al siglo XX. Reverte, Madrid, 2004 HANSMANN, Wilfried. Jardines del Renacimiento y del Barroco. Nerea, Madrid, 1989 JELLICOE, Geoffrey & Susan. El paisaje del hombre. Gustavo Gili, Barcelona, 1995 Bloque 2: BEARDSLEY, John. Earthworks and Beyond: Contemporary Art in the Landscape. Abbeville, N. York, 1984 GALOFARO, Luca. Artscares. El arte como aproximación al paisaje contemporáneo. Gustavo Gili, Barcelona, 2007 GUASCH, Anna M^a. El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural. Alianza, Madrid, 2000 IMPELLUSO, Lucia. Gardens in Art. Getty Publications, 2007 KASTNER, Jeffrey (ed.). Land art y arte medioambiental. Phaidon Press, 2005 KRAUSS, Rosalind. Pasajes de la escultura moderna. Akal, Madrid, 2002 KRAUSS, Rosalind. ¿La escultura en el campo expandido? en VVAA. La Postmodernidad. Kairós. Barcelona, 2006 MADERUELO, Javier (ed.). Arte público: naturaleza y ciudad. Fundación César Manrique, Lanzarote, 2001 Paisaje y Arte. Abada, Madrid, 2007 El espacio raptado. Biblioteca Mondadori, Madrid, 1990 La pérdida del pedestal. Círculo de Bellas Artes, Madrid, 1994 MARCHÁN FIZ, Simón. Del arte objetual al arte de concepto. Epílogo sobre la sensibilidad «postmoderna». Akal, Madrid, 1986 NOGUÉ, Joan. El Paisaje en la cultura contemporánea. Biblioteca Nueva, Madrid, 2008 PÉREZ LÓPEZ, Héctor J. La naturaleza en el arte posmoderno. Akal, Madrid, 2004 RAQUEJO, Tonia. Land Art. Nerea, Madrid, 1998 SMITHSON, Robert. Selección de escritos. Ediciones Alias, Méjico, 2009 WOLF, Norbert. Pintura Paisajista. Taschen, Colonia, 2008
Bibliografía complementaria	

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías